

YOSHLARNI KOMIL SHAXS SIFATIDA TARBIYALASH OMILLARI

O'rinova Rano Ibroyimovna

*Buxoro viloyati G'ijdivon tumani umumiy o'rta ta'lim maktabi**Tarbiya fani o'qituvchisi*

Annotatsiya. *Mazkur maqolada yoshlarni ijtimoiy himoya qilish va salohiyatini oshirish komil shaxs sifatida tarbiyalash haqida fikr-mulohazalar bildirildi.*

Kalit so'zlar: *taraqqiyot, strategiya, tashabbus, jamg'arma, biznes, Ta'lim, startup, yoshlar klubi.*

Har qanday davlatning tarixiy taraqqiyot yo'lidani ma'lumki, yurtning jadal rivojlanishi, muayyan yutuqlarga erishi, xalqning farovon bo'lishi o'sha davlatda yoshlar ta'lim-tarbiyasi va kelajagiga beriladigan e'tibor darajasiga bog'liq. Shu ma'noda, O'zbekistonda yoshlar masalasi davlat siyosatining eng ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mamlakatda yoshlarning huquq va manfaatlarini himoya qilish, ularga zarur shart-sharoitlar va imkoniyatlarni yaratib berish borasida mustahkam huquqiy baza yaratilgan va bu tizim zamon talablariga hamohang ravishda takomillashtirib borilmoqda. Yoshlarni ijtimoiy jihatdan himoya qilish jismoniy, aqliy va axloqiy o'sishni va O'zbekiston xalqining manfaatlarini yo'lida ijtimoiy kamol topishini ta'minlash uchun yosh fuqarolar va ularning oilalariga bo'yicha davlat kafolatlarini o'z ichiga oladi.

O'zbekiston Respublikasida yoshlar uchun:

bepul tibbiy xizmat;

bepul ta'lim olish;

sport-sog'lomlashtirish va madaniy-ma'rifiy muassasalarga imtiyozli shartlarda qatnash;

uy-joy qurish, ro'zg'or buyumlari sotib olish uchun imtiyozli kreditlar berish;

dastlabki mehnat faoliyati uchun ish joyi bilan ta'minlanish yoki amaldagi qonunlarga muvofiq moddiy kompensatsiya olish huquqi;

ijtimoiy infrastruktura obyektlarini loyihalash va qurish chog'ida yoshlarning talab-ehhtiyojlarini hisobga olish;

o'quvchilar, talaba yoshlar va voyaga yetmagan fuqarolar uchun transportda yurish imtiyozlari;

voyaga yetmaganlarga kompensatsiya to'lovlarini kafolatlovchi ijtimoiy ta'minlanish minimumi belgilanadi.

Yoshlarni internetdagi zararli xurujlardan asrash, ularni axborot texnologiyalaridan unumli foydalanishga o'rgatish masalalari bo'yicha ilg'or xalqaro tajribalar asosida barcha hududlarda Raqamli texnologiyalar o'quv markazlari tashkil etiladi. Bu maskanlarda elektron tijorat va dasturlash bepul o'rgatiladi, axborot texnologiyalari sohasida biznes bo'yicha innovatsion ko'nikmalar shakllantiriladi, «startup» loyihalarga yordam ko'rsatiladi. Shuningdek, 2021-yilgacha barcha maktablardagi kompyuter sinflarini zamonaviy texnologiyalar va yuqori tezlikdagi internet tarmog'i bilan ta'minlash bo'yicha chora-tadbirlar rejasi ishlab chiqilib, bosqichama-bosqich amalga osiriladi. Yangi tashkil etiladigan kompyuter

o'yinlari markazlari yosh avlodning bilim va dunyoqarashini kengaytirishga qaratilgan test, viktorina, rivojlanish strategiyalari va boshqa foydali dasturlar bilan ta'minlanadi.

Yoshlarda kitobxonlik ko'nikmalarini mustahkamlash maqsadida, yangi tashabbus doirasida Qoraqalpog'iston Respublikasi va barcha viloyatlarga 1 million nusxadan kam bo'magan miqdorda kitoblar yetkazib berildi. Shuning barobarida, har bir shahar va tuman markazida bittadan namunali kitob do'koni tashkil etiladi, ko'chma kitob pavilyonlari joylashtirilib, «Bibliobus»lar orqali qishloq va ovullar aholisiga kutubxona xizmatlari ko'rsatib boriladi.

Alohida ta'kidlash joiz, «2017-2021-yillarda O'zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo'nalishi bo'yicha Harakatlar strategiyasi»da ham bu masala alohida o'z aksini topdi. Jumladan, yoshlarni ijtimoiy himoya qilishga qaratilgan quyidagi ustuvor vazifalar belgilandi:

-birinchidan, jismonan sog'lom, ruhan va aqlan rivojlangan, mustaqil fikrlaydigan, Vatanga sodiq, qat'iy hayotiy nuqtayi nazarga ega yoshlarni tarbiyalash, demokratik islohotlarni chuqurlashtirish va fuqarolik jamiyatini rivojlantirish jarayonida ularning ijtimoiy faolligini oshirish;

-ikkinchidan, o'rta maxsus, kasb-hunar va oliy ta'lim muassasalari bitiruvchilarini ishga joylashtirish hamda xususiy tadbirkorlik sohasiga jalb etish;

-uchinchidan, yosh avlodning ijodiy va intellektual salohiyatini qo'llab-quvvatlash va ro'yobga chiqarish, bolalar va yoshlar o'rtasida sog'lom turmush tarzini shakllantirish, ularni jismoniy tarbiya va sportga keng jalb etish.

Aholisining yarmidan ko'prog'i yoshlardan iborat bo'lgan mamlakatda yoshlarga oid davlat siyosatini izchil amalga oshirish, yosh avlodni har tomonlama yetuk va barkamol, intellektual salohiyatli, o'z qat'iy pozitsiyasiga ega, yurtida amalga oshirilayotgan islohotlarga befarq bo'lmagan, yurtning ertangi munosib kelajagi uchun daxldorlikka tayyor, maqsadga intiluvchan, serg'ayrat, vatanparvar, sadoqatli, komil shaxslar sifatida tarbiyalash O'zbekistonni dunyoning eng rivojlangan davlatlari safidan o'rin olishining muhim omilidir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.Bo'ronova D. O'zbekistonda yoshlar siyosati: bosh tamoyillar va ularning mohiyati. -T.: G'afur G'ulom nomidagi NMIU, 2008.

2.Bozorov N. Xudoyqulov A. Axloqiy qadriyatlar va islom. -Samarqand.: Zarafshon, 1992.

3.Hayrullayev M. O'rta Osiyo ilk uyg'onish davri madaniyati. -T.: Fan, 1994. 4.Islomov Z. Davlat va huquq umumnazariy masalalari. -T.: Adolat, 2000.5.Jaloliddin Rumi. Ichindagi inchindadir. -T.: Mehnat, 2001.